

ΑΝΑΤΟΛΗ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΕΤΟΣ Γ'.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΦΥΛ Γ'.

ΤΟ ΘΕΡΜΟΜΕΤΡΟΝ.

Τὸ ὄργανον τοῦτο, ὅπερ χρησιμεύει πρὸς καταμέτρησιν τῆς θερμότητος, εἶναι νέας ἐφευρέσεως. Ἐπειδὴ αἱ ἀρχαὶ ἐφ' ὧν στηρίζεται ἀνήκουσιν εἰς τὴν φυσικὴν, ὀλοτελῶς ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἀγνοουμένην, ἦτο ἐξ ἀνάγκης πάντη ἀγνωστον κατὰ τὴν ἀρχιότητα.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ ΙΖ'. αἰῶνος κατεσκευάσθη τὸ πρῶτον θερμόμετρον. Ὁ Κορνήλιος Δρέβελ, σοφὸς Ὀλλανδὸς, τελευτήσας τῷ 1634, ἀνεκάλυψε τὸ ὄργανον τοῦτο, τεθὲν ἐν ενεργείᾳ πρῶτον ἐν Γερμανίᾳ τῷ 1621. Τὸ κατασκευάσμα ὅμως τοῦ Δρέβελ ἦτο λίαν ἀτελές, καθότι ἦτο πυρὴν μάλλον θερμυμέτρου ἢ πλήρες θερμόμετρον. Συνίστατο εἰς ἀπλοῦν ὑάλινον σωλῆνα, κλειστὸν κατὰ τὸ ἄκρον, περιέχοντα ἀέρα καὶ βεβαπτισμένον διὰ τοῦ ἀντιθέτου ἄκρου εἰς ὕδωρ. Ἐνεκα τῶν μεταβολῶν τῆς θερμοκρασίας τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀέρος, τὸ ὑγρὸν ἀνυψοῦτο ἢ ἐταπεινοῦτο ἐντὸς τοῦ σωλῆνος. Κανὼν περιέχων ἴσας διαιρέσεις, κατὰ μῆκος τοῦ σωλῆνος, ἐσημείου τοὺς βαθμοὺς τῆς ὑψώσεως ἢ ταπεινώσεως. Ἄλλ' οὐδὲν εἶχον αἱ διαιρέσεις αὐταὶ τὸ ἐπιστημονικόν, καθ' ὅσον ἡ βυθολογία των δὲν ἐστηρίζετο ἐπὶ ἀκινθιάστου τινὸς ἀρχῆς.

Κατὰ τὸν ΙΖ'. αἰῶνα ὑπῆρχεν ἐν Φλωρεντίᾳ ἑταιρία ἐπιστημονικὴ ἐξόχων φυσικῶν, καλουμένη Ἀκαδημία τοῦ Τοιμέτου. Μέλη τινὰ τῆς ἀκαδημίας ταύτης ἐτελειοποίησαν τὸ ἐπινοηθὲν ὑπὸ τοῦ Δρέβελ ὄργανον. Τὸ δοχεῖον τοῦ ὑγροῦ, ἐν ᾧ ἐβαπτίζετο ὁ σωλῆν, ἀφηρέθη, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐτέθη ἐντὸς ἐσφραγισμένου ἀμφοτέρωθεν σωλῆνος. Οὕτω τὸ προωρισμένον σῶμα νὰ δεικνύη τὰς μεταβολὰς τῆς θερμοκρασίας, δὲν ἦτο πλέον ὁ ἀήρ, ἀλλὰ τὸ ὑγρὸν, ὅπερ ἦτο οἰνόπνευμα κεχρωματισμένον δι' ὀλίγου ὑσγίνου. Κατὰ τὴν διαίρεσιν τῆς θερμομετρικῆς ἐδέχθησαν ὡς βάσιν ἀναχωρήσεως τὸ σημεῖον ἐν ᾧ ἔμενε τὸ ὑγρὸν, ὅποταν ἐτίθετο τὸ θερμόμετρον ἐντὸς υπογείου. Διηρέθη ἀκολούθως ὁ σωλῆν εἰς 200 ἴσα μέρη, ὧν τὰ 100 ὑπὲρ τὸ σημεῖον τῆς βάσεως, τὰ δ' ἕτερα 100 ὑπ' αὐτό.

Εἶχεν ὅμως τὸ θερμόμετρον τοῦτο τῆς ἀκαδημίας μεγάλην ἔλλειψιν. Διότι ἡ θερμοκρασία υπογείου παραλλάσσει ἀναλόγως τῶν τόπων. Ἀνάγκη λοιπὸν ὑπῆρξε νὰ λησθῆ ὡς βάσις τῆς θερμομετρικῆς κλίμακος σημεῖον πάγιον καὶ ἀσφαλές διὰ πάντα τόπον. Καθηγητῆς τις τοῦ Παταύου, καλούμενος Ρεναλδίνης, προέτεινε πρῶτος τὴν παραδοχὴν σημείων παγίων δὲν ἔθεσεν ὅμως εἰς πράξιν τὴν θεωρίαν του. Ὁ μέγας Νεύτων ἐπραξέ

τούτο κατά τὸ 1701. Ἐκτοτε τὸ ὄργανον ἐκαλεῖτο *θερμόμετρον τοῦ Νεύτωνος*.

Ἦτο δ' αὐτὸ σωλὴν ὑάλινος ἐλεύθερος ἀέρος, κλειστός κατὰ τὸ ἀνώτερον ἄκρον καὶ τελευτῶν κατὰ τὸ κατώτερον αὐτοῦ μέρος εἰς δοχεῖον σφαιρικὸν ἢ κυλινδρικόν. Ὁ σωλὴν περιεῖχε λινέλαιον, ὑψούμενον μέχρι σχεδὸν τοῦ μέσου αὐτοῦ. Τὰ πάγια σημεῖα τοῦ ὄργανου τούτου ἦσαν, ὡς ἀνώτερος μὲν ὄρος, ἢ θερμοκρασία τοῦ ἀνθρώπινου σώματος, ἥτις εἶναι ἢ αὐτὴ κατὰ πᾶν πλάτος καὶ κλίμα, ὡς κατώτερος δὲ ὄρος, τὸ σημεῖον, καθ' ὃ τὸ ὑγρὸν ἔμενεν ὅταν διετηρεῖτο τὸ ὄργανον ἐντὸς τῆς χιόνης. Διηρεῖτο δὲ εἰς 12 μέρη τὸ μεταξὺ τῶν δύο τούτων σημείων διάστημα, καὶ αἱ αὐταὶ διαιρέσεις ἐξετείνοντο ἀνωθεν καὶ κάτωθεν τῶν σημείων τούτων.

Ὁ Γουλιέλμος Ἀμοντὼν, Γάλλος φυσικὸς τοῦ 17. αἰῶνος, χρηματίσας μέλος τῆς ἀρχαίας ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν τῶν Παρισίων κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἰδρύσεώς της παρὰ τοῦ Κολβέρτου, προέτεινε τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ θερμόμετρο τοῦ Νεύτωνος ὑπὸ ἑτέρου δι' αέρος. Ἐπικλήρωτο οὕτως εἰς τὸ σχέδιον τοῦ Δράδελ. Παρεδέχθη δὲ ὁ Ἀμοντὼν ὡς σημεῖον σταθερὸν τοῦ ἀνωτέρου ὄρου τοῦ θερμόμετρο τοῦ τὴν θερμοκρασίαν τοῦ βράζοντος ὕδατος.

Τὸ θερμόμετρον τοῦ Ἀμοντὼν παρέσχε μεγάλας ὠφελείας τοῖς φυσικοῖς. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ ἀέρια ἐκτείνονται διὰ τῆς θερμότητος, οἱ βαθμοὶ τοῦ ὄργανου τούτου κατεῖχον μεγάλην ἑκτασιν, ὅπερ καθίστα αὐτὸ λίαν ἐπιμικκῆς. Ἄλλως τε τὸ κατώτερον πάγιον σημεῖον δὲν εἶχε τὴν δέουσαν σταθερότητα πρὸς ἐξακριβώσιν καὶ σύγκρισιν τῶν σημειώσεων. Ἐπειδὴ δὲ ἔμενεν ὁ ὄρος τοῦ Νεύτωνος, ἥτοι ὁ βαθμὸς τοῦ ψύχους τῆς χιόνης, καὶ ἐπειδὴ ἡ χιών κατὰ διαφόρους περιστάσεις ἔχει καὶ θερμοκρασίαν διάφορον, καὶ ὁ ὄρος αὐτὸς ἀπερίφθνη.

Ὁ Γαβριὴλ Φαρεγγάιτ, κατασκευαστὴς ὄργάνων τῆς Δαντσίκης, ἐτροποποίησεν ἐπιτυχῶς τὸ θερμόμετρον τοῦ Νεύτωνος ἀντικαταστήσας τὸ λινέλαιον δι' ὑδραργύρου καὶ παραδεχθεὶς ὡς πάγιον σημεῖον τὴν θερμοκρασίαν τοῦ βράζοντος ὕδατος. Κατὰ τὸ 1714 ὁ Φαρεγγάιτ ἤρξατο κατασκευάζων τὰ θερμόμετρά του. Συνίστατο δὲ τὸ θερμόμετρον αὐτοῦ εἰς ὑάλινον σωλῆνα κλεισμένον κατὰ τὸ ἀνώτερον ἄκρον, ἀπολήγοντα δὲ εἰς δοχεῖον καὶ περιέχοντα ὑδραργύρον. Τὸ ἀνώτερον πάγιον σημεῖον ἦτο τὸ σημεῖον, καθ' ὃ ὁ ὑδραργύρος ἔμενεν, ὅταν τὸ ὄργανον ἐτίθετο εἰς τοὺς ἀτμοὺς βράζοντος ὕδατος, τὸ κατώτερον δὲ σημεῖον ἦτο ἐκεῖνο καθ' ὃ ὁ ὑδραργύρος ἔμενεν, ὅποταν ἀφίνετο τὸ ὄργανον ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐντὸς ψυχροῦ μίγματος ἐκ χιόνης καὶ ἀμμωνιακοῦ ἁλατος, ἐν ἀναλογίᾳ, ἣν ἐφύλαξε μυστικὴν ἐφ' ὄρου ζωῆς ὁ Γερμανὸς τεχνίτης. Τὸ μεταξὺ τῶν δύο τούτων σημείων διάστημα, διηρεῖτο εἰς 212 ἴσα μέρη, παριστῶντα τοὺς βαθμοὺς τοῦ θερμόμετρο.

Τὸ θερμόμετρον τοῦ Φαρεγγάιτ καὶ νῦν ἐτι εἶναι εἰς μεγάλην χρῆσιν ἐν τε τῇ Γερμανίᾳ καὶ τῇ Ἀγγλίᾳ.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ κατώτερον πάγιον σημεῖον ἢ ὁ μηδενικὸς βαθμὸς τοῦ θερμόμετρο τοῦ Φαρεγγάιτ ἦτο δύσκολον νὰ γνωσθῇ παρ' ἄλλου, ἐκτὸς αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, ὁ Ρεώμυρος, φυσικὸς καὶ φυσιολόγος Γάλλος, μέλος τῆς ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, προέτεινε τῷ 1730 νὰ παραδεχθῶσι τὸν ὄρον τῆς τηκομένης χιόνης ὡς μηδενικὸν τοῦ θερμόμετρο βαθμὸν, καὶ νὰ διαιρεθῇ αὐτὸ εἰς 80 ἴσα μέρη ἀντὶ 212. Τὸ θερμόμετρον τοῦ Ρεώμυρου κατέστη κοινῆς χρήσεως ἐν Γαλίᾳ ἀπὸ τοῦ 1750.

Ἄτερος δὲ φυσικὸς τῆς Οὐψάλης, Κέλσιος ὀνόματι, προέτεινε τῷ 1744 νὰ δια-

ῥῆται εἰς 100 ἴσα μέρη καὶ οὐχὶ εἰς 80 ἢ θερμομετρικὴ κλίμαξ τοῦ Ρεώμυρου. Ἐκτοτε τὸ ὄργανον τούτο οὐδεμίαν ἄλλην ὑπέστη τροποποίησιν.

Ἐξετάσωμεν νῦν πῶς τὸ θερμόμετρον κατασκευάζεται.

Λαμβάνεται σωλὴν ὑάλινος λεπτοτάτης διαμέτρου, καλουμένης τριχοειδοῦς, ἥτοι πάχους μιᾶς τριχός. Βεβαιούται πρῶτον ἐὰν ὁ ἐσωτερικὸς ὄχετός ἔχη πανταχοῦ τὴν αὐτὴν διάμετρον, ὅπως οἱ βαθμοὶ, οἵτινες ἔπειτα θὰ χαρραχθῶσι, περιέχωσιν ἀκριβῶς ἴσους ὄγκους ὑδραργύρου. Ἀρ' οὐ τοῦτο βεβαιωθῆ, φυσᾶται εἰς σφαιρίδιον τὸ ἄκρον αὐτοῦ διὰ μιλτουργικὸν λύχνου, ἢ προσκολλᾶται τεμάχιον σωλῆνος κυλινδρικοῦ μεγλειτέρως διαμέτρου. Πρόκειται νῦν νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸν σωλῆνα τούτον τὸ θερμομετρικὸν ὑγρὸν. Ἡ ἐργασία αὕτη παρουσιάζει δυσκολίας, καθόσον ἢ ἄκρα λεπτότης τῆς διαμέτρου τοῦ σωλῆνος, παρεμποδίζει τὴν εἰσοδὸν συγχρόνως τοῦ ὑδραργύρου καὶ τὴν ἐξοδὸν τοῦ αέρος. Ἴδου λοιπὸν πῶς ὁ ὑδραργύρος εἰσάγεται.

Θερμαίνεται ἐπὶ λύχνου, καίοντος οἴνου πνευμα, τὸ δοχεῖον τοῦ σωλῆνος· ὁ ἐν αὐτῷ περιεχόμενος ἀήρ, διαστελλόμενος μεγάλως διὰ τῆς θερμότητος, ἐξέρχεται ἐν μέρει ἐκ τοῦ σωλῆνος, ὅστις πληροῦται κατὰ τὴν θερμοκρασίαν ταύτην αέρος ἐλαφροτάτου καὶ ἐπομένως μικρᾶς ἐντάσεως κατὰ τὴν κοινὴν θερμοκρασίαν. Βυθίζεται τότε ἡ ἀνεφεγμένη ἄκρα τοῦ σωλῆνος ἐν τῷ ὑδραργύρῳ. Διὰ τῆς ψύξεως ὁ ἐν τῷ σωλῆνι ἀήρ ἀποβάλλει τὴν ἐλαστικότητα αὐτοῦ καὶ δὲν δύναται νὰ ἰσοροπήσῃ τὴν ἐξωτερικὴν ἀτμοσφαιρικὴν θλίψιν, ἥτις, τοῦ λοιποῦ, ἐνεργοῦσα ὡς ἐπὶ βαρομέτρου, βιάζει διὰ τῆς θλίψεως αὐτῆς τὸν ὑδραργύρον νὰ ὑψωθῇ ἐν τῷ σωλῆνι. Ἀφοῦ ἀποσυρθῇ ὁ σωλὴν, ὁ ὑδραργύρος κατέρχεται ἄνευ δυσκολίας εἰς τὸ δοχεῖον. Ἐπακαλαμβάνεται ἢ αὐτὴ ἐργασία. Βράζεται ὁ

κατέχων μέρος τοῦ δοχείου ὑδραργύρος· οἱ ἀτμοὶ τοῦ ὑδραργύρου, οἱ ἐκ τῆς βράσεως τοῦ ὑγροῦ προερχόμενοι, ἐξωθοῦσιν ὅλον τὸν ἀήρα καὶ καταλαμβάνουσι τὴν θέσιν αὐτοῦ· ἐὰν βυθισθῇ τότε ἐκ νέου ἡ ἀνοικτὴ ἄκρα τοῦ σωλῆνος ἐντὸς τοῦ ὑδραργύρου, ἐπειδὴ οἱ ἀτμοὶ τοῦ ὑδραργύρου συμπυκνοῦνται διὰ τῆς ψύξεως ἐντὸς τοῦ σωλῆνος καὶ σχηματίζουσι κενὸν ἐντὸς τοῦ χώρου αὐτοῦ, ἢ θλίψις τοῦ ἐξωτερικοῦ αέρος βιάζει τὸν ὑδραργύρον νὰ ὑψωθῇ ἐντὸς τοῦ σωλῆνος καὶ νὰ πληρώσῃ αὐτόν.

Ἀκολούθως ὁ σωλὴν σφραγίζεται, χωρὶς νὰ μείνῃ ἐντὸς αὐτοῦ οὐδ' ἔγχος αέρος, καθότι, μένοντος αέρος ἐν τῷ σωλῆνι, αἱ τοῦ ὑδραργύρου κινήσεις θὰ καθίσταντο δυσχερεῖς. Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον θερμαίνεται τὸ δοχεῖον τοῦ ὄργανου, ὅπερ ὡς ἐκ τούτου διαστελλεται· διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ ὄγκου πληρεῖ ὅλην τὴν ἐσωτερικὴν χωρητικότητα τοῦ σωλῆνος καὶ ἐκχυλίζει ἐν μέρει. Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, ὅταν δηλ. ὁ σωλὴν πληροῦται ἐντελῶς ὑπὸ τοῦ διασπαλμένου ὑδραργύρου, καὶ ἐπομένως οὐδ' ἔγχος αέρος περιέχει, διευθύνεται διὰ λύχνου καὶ καλάμου ὁμοίου τῷ τῶν χρυσοχῶν γλῶσσαι φλογὸς εἰς τὸ ἄκρον τοῦ σωλῆνος, ὅπερ τίηεται, καὶ οὕτω κλείει τὸ στόμιον. Ἀφοῦ τὸ ὄργανον ψυχρανθῇ, ὁ ὑδραργύρος ἐπκνέρεται εἰς τὴν πρώτην του θέσιν, δὲν κατέχει δὲ ἢ τὸ ἡμισυ σχεδὸν τοῦ σωλῆνος καὶ ἀφίνει θέσιν εἰς τὰς μεταβολὰς τῆς θερμομετρικῆς στήλης.

Ὁ ὑπὲρ τὴν θερμομετρικὴν στήλην κενὸς χώρος οὐδεμίαν φέρει δυσχερείαν εἰς τὰς διασταλτικὰς τοῦ ὑδραργύρου κινήσεις.

Ἐπὶ τοῦ θερμόμετρο, κατασκευασμένου ὡς προεῖρηται, ὀρίζεται τὸ κατώτερον πάγιον σημεῖον ἢ ὁ μηδενικὸς βαθμὸς διὰ τετηγμένου πάγου. Ἐντὸς ἀγγείου περιέχοντος πάγον τετηγμένον, βυθίζεται τὸ θερμόμε-

τρον μέχρι τοῦ μέσου τοῦ σωλήνος· μετὰ 1)4 τῆς ὥρας σημειοῦται διὰ τοῦ ἀδάμαντος τὸ σημεῖον εἰς θ ὁ ὑδράργυρος ἔμεινε. Τὸ σημεῖον αὐτὸ εἶναι ὁ μηδενικὸς βαθμὸς.

Τὸ ἀνώτερον σημεῖον ἐπιτυγχάνεται ἐὰν θέσῃ τις τὸν σωλήνα εἰς τὴν θερμοκρασίαν οὐχὶ αὐτοῦ τοῦ βράζοντος ὕδατος (διότι οὐχὶ ὅλα τὰ στρώματα τοῦ ζέοντος ὕδατος ἔχουσιν ἴσην θερμοκρασίαν), ἀλλ' εἰς τοὺς ἀτμοὺς αὐτοῦ, ὧν ἡ θερμοκρασία εἶναι πάντοτε ἡ αὐτὴ, ὅταν ἡ βράσις γίνεται κατὰ τὰς ἀπαιτουμένους φυσικὰς συνθήκας. Μετὰ δέκα λεπτά ἡ ὑδραργυρική στήλη θὰ μείνῃ στάσιμος. Σημειοῦται διὰ τοῦ ἀδάμαντος τὸ σημεῖον αὐτὸ, ὅπερ ἐστὶν ὁ ἑκατοστὸς βαθμὸς τῆς θερμομετρικῆς κλίμακος.

Τὸ μεταξὺ τῶν δύο σημείων διάστημα διαιρεῖται τότε εἰς 100 ἴσα μέρη. Πολλὰκις αἱ διαιρέσεις γίνονται ἐπὶ τῆς ὕαλου τοῦ σωλήνος, ἰδίως ὅταν τὰ τοιαῦτα θερμομέτρα χρησιμεύουσιν εἰς τὰ φυσικὰ καὶ χημικὰ ἐργαστήσια. Συνήθως ὅμως χαράσσονται ἐπὶ ξυλίνου πίνακος, ἢ μεταλλίνου, ἢ ἐκ πορσελάνης. Ἀπέναντι τοῦ σημείου τοῦ ἀντιστοιχοῦντος μὲ τὸν τμηόμενον πάγον, σημειοῦται 0, ἀπέναντι δὲ τοῦ σημείου τοῦ ἀντιστοιχοῦντος μὲ τὴν βράσιν τοῦ ὕδατος, 100.

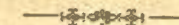
Κατασκευάζονται καὶ θερμομέτρα ἐξ οἰνοπνεύματος· ἀλλὰ ταῦτα δὲν ἔχουσι τὴν ἀκρίθειαν τῶν ἐξ ὑδραργύρου, διότι τὸ οἰνοπνευμα δὲν ἐκτείνεται ὁμοειδῶς μεταξὺ τοῦ 0 καὶ 100 ὡς ὁ ὑδράργυρος, δηλ. ἀναλόγως τῆς θερμοκρασίας. Τὸ ἐξ οἰνοπνεύματος θερμομέτρον παρουσιάζει ὑπεροχὴν τινα ἐπὶ τοῦ ἐξ ὑδραργύρου, ὅταν πρόκειται νὰ μετρηθῶσι χαμηλαὶ θερμοκρασίαι. Τῷ ὄντι· ὁ ὑδράργυρος πῆγνυται κατὰ 39 ἑκατονταδικούς βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδενικόν, ἐνῶ τὸ οἰνόπνευμα ἀπεναντίας οὐδέποτε πῆγνυται. Ἐπομένως τότε μόνον δυνάμεθα νὰ ποιῶμεθα χρῆ-

σιν θερμομέτρον ἐξ οἰνοπνεύματος, ὅταν θέλωμεν νὰ μετρήσωμεν θερμοκρασίαν πολὺ τοῦ μηδενικοῦ κατωτέραν.

Οἱ φυσικοὶ κατασκευάζουσι καὶ ἄλλα θερμομέτρα ἐξ ἀερίων καὶ σωμάτων στερεῶν. Τὸ δὲ ἀέρος θερμομέτρον χρησιμεύει εἰς φυσικὰς ἐρεῦνας, τὸ δὲ *μετάλλινον* θερμομέτρον ἐπενοήθη ἀπλῶς, ὅπως ἐπινοηθῆ, διότι μικρὰ γίνεται χρῆσις αὐτοῦ.

Ο ΕΡΝΑΝΗΣ

ΤΟΥ ΒΙΚΤΟΡΟΣ ΟΥΓΚΩ.

[Ἐκ τοῦ Ἱταλικοῦ.]

..... Ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες ἀψυχοῦσιν εἰς τὸ πρῶτον παρεμβληθὲν αὐτοῖς πρόσκομμα. Μετὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς Marion de Lorme ἐγευματίζεν οὗτος μετὰ τοῦ θαρόνιου Τέυλορ παρὰ τῷ κ. Νοδιέ. Ὁ Τέυλορ ἠτοιμάζετο νὰ ἀποδημήσῃ.

— Πότε θὰ ἐπανακάμψῃτε; ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ Οὐγκὼ.

— Περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνός.

— Ἄρα θ' ἀπουσιάσητε πλέον τῶν τριῶν ἑβδομάδων. Συγκαλέσατε λοιπὸν τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ θεάτρου τὴν 1ην Σεβρίου, διότι ἔχω τι νὰ τῆ ἀναγνώσω.

Τὴν 1ην Σεβρίου ἀνέγνω τὸν Ἐρνάνην.

Τὸ δράμα ὑπεδέξαντο δι' εὐφημιῶν, καὶ τὰ μέρη αὐτοῦ διενεμήθησαν πάραυτα. Τὸ τῆς Δόνας Σόλας ἔλαβεν ἡ Δεσποινὶς Μάρς, τὸ τοῦ Ἐρνάνη ὁ Φιρμὲν, τὸ τοῦ δὸν Ρουὴ-Γομέζ ὁ Ζοανὺς, τὸ τοῦ δὸν Κερόλου ὁ Μισελὸτ. Μικρὰ τινα μέρη ἐδέξαντο εὐχαριστικῶς κωμικοὶ μεγάλης ἀξίας, ὁ Ρενιέρ, ὁ Σαμφὼν κλπ. Οἱ ὀλίγοι στίχοι τοῦ παιδὸς Ἰακουέζ ἀνείθησαν τῇ δεσποινίδι Δεσπρῶ (τῇ μετὰ ταῦτα κυρίᾳ Ἀλλάν).

Αἱ πρῶται δοκιμασίαι ἐγένοντο μετὰ ζέσει-

ως. Ὁ Μισελὸτ, καὶ τοι περὶ ὀλίγου ἐποιεῖτο τῆς νεωτέρας φιλολογίας, ἦτο ἀνὴρ τοῦ κόσμου καὶ εἶχε τρόπους εὐγενεῖς. Ὁ Φιρμὲν ἔτρεφε συμπάθειαν πρὸς τὰ δράματα. Ὁ Ζοανὺς, ὅστις εἶχε τὰς λευκὰς τρίχας τοῦ δὸν Ρουὴ Γομέζ, ἦν ἀρχαῖος στρατιωτικὸς, ἀπωλέσας δύο δακτύλους, ὅτε ἐμάχετο ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Στρατηγοῦ Οὐγκῶ. Ἐδείκνυεν οὗτος τῷ συγγραφεῖ τοῦ Ἐρνάνη τὴν πρᾶν αὐτοῦ χεῖρα καὶ τῷ ἔλεγε μετὰ φυσικῆς ἐμφάσεως:

— Ἡ δόξα μου συνίσταται εἰς τοῦτο· ὅτι νέος μὲν ὑπῆρέτησα ὑπὸ τὸν πατέρα, γέρον δὲ ὑπὸ τὸν υἱόν.

Ἡ νέα τέχνη ἔκαμε τὰς δοκιμὰς τῆς ἐν τῷ Γαλλικῷ Θεάτρῳ καὶ ἐπέτυχεν. Ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς ἔδωκε πρὸς παράστασιν τὸν Ἐρρίκον Γ'. Ἄγνωστος σχεδὸν τὴν προτερίαν ὁ Οὐγκὼ, καὶ μὴ ὑπαρχουσῶν ἀνεμνήσεων βίου παρελθόντος, δυνάμενος νὰ προκαλέσῃ τὰ μίση, ἐξέπληξε τὸ κλασικὸν κόμμα, ὅπερ, ἀπροπαρασκευαστοῦ, δὲν κατώρθωσε ν' ἀντιτάξῃ τὴν ἄμυναν. Τὸ κοινὸν, ἐγκαταλελειμμένον εἰς ἑαυτὸ καὶ βαρυνθὲν ν' ἀκούῃ πάντοτε τὴν αὐτὴν τραγωδίαν καὶ τὴν αὐτὴν κωμωδίαν αἰωνίως ἐπαναλαμβανομένης, καὶ ἐκάστοτε χειρότερον, εἰλκυσθῆ ὑπὸ τῆς ἀπροόπτου καλλονῆς τοῦ θαυμασίου ἐκείνου καὶ ζωηροῦ δράματος. Ἦτο δὲ αὐτὸς θρίαμβος ἄνευ ἀγῶνος, πανηγυρίς, χαρὰ γενικὴ, εὐτυχία.

Ἡ ψυχρότης ἤρξατο ἀπὸ τῆς δεσποινίδος Μάρς.

Ἡ δεσποινὶς Μάρς ἦν *παντικοιτοῦτις*. Ἦτο λίαν φυσικὸν ν' ἀγαπᾷ τὰ δραματικὰ ἔργα, ἅπερ ἐδίδασκεν ἐν τῇ νεότητί της καὶ προπάτων τὰ ἀρμόζοντα αὐτῇ ἦν ὅμως πολεμικὸν τοῦ δραματικοῦ νεωτερισμοῦ. Ἐδέξατο τὸ ἀνῆκον αὐτῇ μέρος τοῦ Ἐρνάνη, κυρίως ἵνα μὴ λάβῃ αὐτὸ ἐτέρᾳ ἠθοποιῶς. Ὁ Ἐρρίκος Γ' ἀπίδειξεν ὅτι τὸ δράμα ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ. Ὁ Ἐρνάνης ὅμως ἐν τῇ ἀναγνώσει του ἐπήνεγκε μεγίστην ἐντύπωσιν, ἡ δὲ δεσποινὶς Μάρς δὲν

ἐπόθει ν' ἀφήσῃ ἄλλη τινὶ συναδέλφῳ τὸν θόρυβον καὶ τὰς ἐπευφημίας, αἵτινες πιθκὸν νὰ ἐπῆρχοντο. Ἀλλ' ἐν ταῖς δοκιμαῖς παρίστανε τὸ μέρος τῆς δόνα-Σόλας μὲ ὕφος ψυχρὸν, ὑπεροπτικὸν καὶ κάπως ὄνειροπόλον. Τριακονταπέντε ἐτῶν θρίαμβοι περιῆψαν αὐτῇ δραματικὴν παντοδυναμίαν, ἐπηρεάζουσιν καὶ αὐτοὺς τοὺς συγγραφεῖς τῶν δραμάτων. Παραθέτω ἐκ τῶν ἀναμνήσεων τοῦ Ἀλεξ. Δουμᾶ τὸ ἐξῆς ἐπεισόδιον τοῦ Ἐρνάνη.

« Αἴφνης ἡ δεσποινὶς Μάρς σταματᾷ.

« — Συγγνώμην, φίλοι μου, εἶπε τοῖς Φιρμὲν, Μισελὸτ, καὶ Ζοανὺς, ἔχω νὰ εἶπω τι πρὸς τὸν συγγραφέα.

« Ὁ συγγραφεὺς, πρὸς δὲν ἀπηθύνετο, ἐποίησε σημεῖον συγκατανύσεως καὶ ἔμεινε σιωγὴν καὶ ἀκίνητος ἐν τῇ θέσει του.

Ἡ δεσποινὶς Μάρς προὐχώρησεν, ἔθετο τὴν χεῖρα ὀριζοντίως ἐπὶ τοῦ μετώπου της, καὶ, καὶ τοι ἐγνώριζε κάλλιστα εἰς ποῖον ἐκάθητο θρανίον ὁ ποιητής, προσεποιεῖτο ὅτι τὸν ἀνέζητει.

« — Κύριε Οὐγκὼ! εἶπεν. Ὁ κ. Οὐγκὼ δὲν εἶναι ἐν τῷ θεάτρῳ;

« — Ἴδού με, δεσποινίς, ἀπεκρίνατο ὁ Οὐγκὼ ἀνορθούμενος.

« — Ἄ! κάλλιστα! εὐχαριστῶ... Εἶπατέ μοι, κ. Οὐγκὼ...

« — Εἰς τὰς διαταγὰς σας.

« — Ὁ ἀπαγγεῖλω τὸν στίχον ἐκείνον:

Vous êtes mon lion superbe et généreux?

— Ναι, κυρία. Ὁ Ἐρνάνης σὰς λέγει:

Hélas! j' aime pourtant d' un amour bien profond!

Ne pleure pas. Mourons plutôt! Que n'ai-je un monde?

Je te le donnerais! Je suis bien malheureux!

Καὶ ὑμεῖς τῷ ἀπαντᾶτε:

Vous êtes, mon lion superbe et généreux!

« — Σὰς ἀρέσκει λοιπὸν, κ. Οὐγκὼ;

« — Τί;

« — Tò vous êtes mon lion ?

« — Διατί ὄχι ; Γράφων ἐπίστευα ὅτι ἔχει καλῶς.

« — Λοιπὸν τὸ lion σὰς ἐνδιαφέρει ;

« — Ναί καὶ ὄχι, κυρία. Εὗρετέ μοι ἄλλο καλλίτερον, καὶ τὸ ἀλλάσσω.

« — Δὲν ἀνήκει εἰς ἐμὲ νὰ τὸ εὗρω ! Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ ποιητής !

« — Λοιπὸν ἀς ἀφήσωμεν αὐτὸ ὡς ἔχει.

« — Ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ μοὶ φαίνεται τόσῳ παράδοξον ν' ἀποκαλῶ τὸν κ. Φιρμέν λέοντά μου !

« — Α ! διότι διδάσκουσα τὸ μέρος τῆς δύνᾳ Σύλας θέλετε νὰ μένετε ἢ δεσποινίς Μάρς. ἂν ὄντως ἠθέλετε εἶσθε ἢ κόρη τοῦ δὸν Ρουή Γομέζ τοῦ Σύλβα, δηλ. εὐγενῆς Καστιλιανῆ τοῦ 16 αἰῶνος, δὲν θὰ ἐδρέπατε ἐν τῷ Ἑρβάνῃ τὸν κ. Φιρμέν, ἀλλ' ἕνα τῶν τρομερῶν ἐκείνων ἀρχηγῶν, οἵτινες ἠνάγκαζον τὸν Κάρολον Β' νὰ τρέμῃ ἐν αὐτῇ του τῇ μητροπόλει. Τότε ἠθέλετε νοήτῃ ὅτι ἡ τοιαύτη γυνὴ ἠδύνατο νὰ καλέσῃ τὸν τοιοῦτον ἄνδρα λέοντά της, καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο θὰ ἐφαίνετο ὑμῖν ἥττον παράδοξον.

« — Πολὺ καλὰ ἀφοῦ τὸ lion σὰς εὐχαριστεῖ τόσῳ, ἀς μὴν ὀμιλῶμεν πλέον. Θὰ τὸ εἶπω ὡς ἔχει ἐν τῷ χειρογράφῳ ὑπάρχει « mon lion » ἐγὼ θὰ εἶπω « mon lion » ; . . . ἐγὼ ! . . . Θεέ μου ! . . . Μέγιστε Θεέ ! δι' ἐμέ . . . εἶναι τὸ αὐτό. Ἐξακολουθήσωμεν Φιρμέν :

Vous êtes mon lion superbe et généreux.

« Τὴν ἐπιούσῃν ὅμως, ἅμα ἔφθασεν εἰς τὸν στίχον τοῦτον ἡ δεσποινίς Μάρς, ἔστη καὶ πάλιν. Ὡς καὶ τὴν προτεραίαν ἔθεσε τὴν χεῖρα ὑπεράνω τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ προσεποιεῖτο ὅτι ἐζήτει τὸν ποιητὴν.

« — Ὁ κ. Οὐγκὼ εἶναι ἐνταῦθα ;

« — Ἴδού με, κυρία.

« — Α ! τόσῳ τὸ καλλίτερον ! χαίρω ὅτι εἶσθε ἐνταῦθα.

« — Δεσποινίς, πρὸ τῶν δοκιμῶν σὰς ἔχει-

ρέτησα.

« — Ἔχετε δίκαιον . . . λοιπὸν, ἐσκέφθητε ;

« — Περὶ τίνος ;

« — Περὶ οὗ σὰς εἶπον χθές.

« — Χθές μοὶ ἐκάμετε τὴν τιμὴν νὰ μοὶ εἴπητε πολλὰ πράγματα.

« — Ἔχετε δίκαιον . . . ἀλλὰ . . . ἐννοῶ περὶ τοῦ ἡμιστιχίου ἐκείνου.

« — Ποίου ;

« — Ε ! θεέ μου ! τάχα δὲν γνωρίζετε καλῶς περὶ τίνος πρόκειται ;

« — Σὰς ὀρκίζομαι κυρία, ὅτι ἀγνοῶ. Μοὶ κάμνετε τόσον ὠραίας καὶ ὀρθὰς παρατηρήσεις, ὥστε συγχέω τὰς μὲν μὲ τὰς δέ.

« — Ἐννοῶ τὸ ἡμιστίχιον τοῦ mon lion . . .

« — Α ! ναί ! τὸ « vous êtes mon lion », ἐνθυμοῦμαι.

« — Λοιπὸν ; κῦρατε ἄλλο ἡμιστίχιον ;

« — Σὰς ὀμολογῶ, ὅτι δὲν ἐπειράθην νὰ εὗρω τοιοῦτον.

« — Τὸ ἡμιστίχιον ἐκεῖνο δὲν σὰς φαίνεται ἐπικίνδυνον ;

« — Ἀγνοῶ, κυρία, τί ἐννοεῖτε μὲ τὴν λέξιν ἐπικίνδυνον.

« — Ἐπικίνδυνον καλῶ ὅ,τι πιθανῶς θ' ἀποδοκιμασθῇ.

« — Οὐδέποτε ἔσχον τὴν ἀπαίτησιν νὰ μὴ ἀποδοκιμασθῶ.

« — Ἔχει καλῶς ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀποδοκιμασθῆτε ὅσον οἷόν τε ὀλιγώτερον !

« — Πιστεύτε λοιπὸν ὅτι τὸ ἡμιστίχιον τοῦ λέοντος θ' ἀποδοκιμασθῇ ;

« — Εἶμαι πεπεισμένη.

« — Διότι δὲν τὸ λέγετε μὲ τὴν συνήθη τέχνην σας.

« — Ὅχι τὸ εἶπω ὅπως κάλλιον δυναθῶ . . . ὅμως . . . ἐπόθουν μᾶλλον . . .

« — Τί ;

« — Νὰ εἶπω ἄλλην τινὰ φράσιν.

« — Καὶ ποίαν ;

« — Ἐπὶ τέλους, ἄλλην τινά . . .

« — Ἀλλὰ τίνα ;

« — Ἦθελον εἶπει . . .

Καὶ προσεποιεῖτο ὅτι ἐζήτει λέξιν, ἣν πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἀνεμάσσα.

« — Ἦθελον εἶπει, φέρ' εἶπει . . .

Vous êtes, monseigneur, superbe et généreux ; τὸ monseigneur δὲν εἶναι διὰ τὸν στίχον ὅ,τι καὶ τὸ mon lion ?

« — Ναί, κυρία, ἀλλὰ τὸ mon lion ἔξυψοῦ αὐτὸ, τὸ δὲ monseigneur τὸ καθιστᾷ τετριμμένον.

« — Τότε ; . . .

« — Προτιμῶ μᾶλλον νὰ ἴδω ἀποδοκιμαζόμενον καλὸν τινα στίχον, πρὶν χειροκροτούμενον ἕνα κακόν.

« — Πολὺ καλὰ, πολὺ καλὰ . . . ἀς μὴ ὀμιλῶμεν πλέον . . . Ὁ καλὸς σας στίχος θ' ἀπαγγεληθῇ ἀμετάβλητος. Ἀγωνεῖται, Φιρμέν, φίλε μου, ἐξακολουθήσωμεν.

« Vous êtes mon lion superbe et généreux » .

Αἱ περνοχλήσεις αὐταὶ ἡμέραν παρ' ἡμέραν καθίσταντο φορτικώτεραι. Καὶ τοὶ δὲ δὲ Βίκτωρ Οὐγκὼ ἠδιαφόρει ἐπὶ ταῖς μικραῖς ταύταις ἀδιακρίσιαις, ὑπῆρξε στιγμὴ καθ' ἣν δὲν ἀνείχετο αὐτὰς πλέον. Κατὰ τὸ τέλος δοκιμῆς τινος εἶπεν οὗτος τῇ δεσποινίδι Μάρς ὅτι εἶχε νὰ τῇ ὀμιλήσῃ. Μετέβησαν εἰς τὸ petit foyer.

— Κυρία, τῇ εἶπε, σὰς πρκακαλῶ νὰ μοὶ δώσητε τὸ μέρος σας.

Ἡ δεσποινίς Μάρς ὠχρίασε πρῶτον ἤδη ἐπὶ ζωῆς της τῇ ἀφῆρειτο τὸ μέρος της. Μέχρι τοῦδε παρεκάλουν αὐτὴν νὰ δεχθῇ μέρη, καὶ ἐκεῖνη τὰ ἀπέρριπτεν. Ἠσθάνθη ὅτι ἡ ἀξία της κατέπιπτεν. Ἀνεγνώρισε τὸ ἄδικόν της καὶ ὑπεσχέθη νὰ μὴ ἐπαναφέρῃ τὸν λόγον ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος δυσκολιῶν.

Τῷ ὄντι δὲν παρηνόησε πλέον αὐτὸν, ἀλλὰ μετεβλήθη εἰς ψυχράν. Τὸ παράδειγμα

δὲ αὐτῆς ἐπάγωσε καὶ τοὺς λοιποὺς ἠθοποιοὺς, ἐξαιρουμένου τοῦ Ζοανῦ, ὅστις ἔμεινε συμπαθῶν, τοῦλάχιστον κατ' ἐπιφάνειαν οἱ λοιποὶ ἀφῆκαν τὸν ποιητὴν οὕτως εἶπειν ἀπογεγυμνωμένον. Ἐκτὸς τούτου, ἐξω τοῦ Θεάτρου ἐσχηματίζετο ἀντιπολίτευσις ἐπηρεάζουσα καὶ τὰ ἔνδον αὐτοῦ.

Οἱ τραγικοὶ καὶ κωμικοὶ ποιηταὶ ἀνείχοντο δυσχερῶς τὸν ἐπήλυδα, ὅστις ἠπέλει τὸ σύστημα καὶ τὰ συμφέροντα αὐτῶν. Κατεφέροντο ἐκ προκαταβολῆς κατὰ τοῦ καταστροφῆς τούτου τῆς φιλολογίας των, ἥτις ἦτο ἀρίστη, διότι ἦτον ἡ ἰδική των. Ἠκροάζοντο μετὰ προσοχῆς κατὰ τὴν ἐκ τοῦ θεάτρου ἔξοδον τῶν φιλοθεαμόνων, συνωμίλουν μετὰ τῶν ἠθοποιοῦν, συνέλεγον ἔνθεν κακίθην στίχον τινα, ὃν ἐκολώθουν, διηγοῦντο πολλὰ περὶ σκηνῶν, ἀς ἐγελοιοποιοῦν, πολλάκις δὲ καὶ ἐσχημάτιζον σκηνὰς ἀνυπάρκτους, ἀς ἐσατύριζον ἐν ταῖς συναναστροφαῖς. Ποιητὴς τις τοῦ Γαλλικοῦ θεάτρου συνελήφθη ἐπ' αὐτοφῶρῳ γελοιοποιῶν σκηνὴν τινα. Ἄλλοι μετέβαινον παρὰ τῷ Οὐγκῷ, προσεποιεῖντο τοὺς μεγάλους αὐτοῦ θαυμαστάς, ὑπέκλεπτον ἀπὸ τοῦ στόματός του μίαν ἢ πλείονας σκηνὰς, καὶ ἔσπευδον νὰ ἀνακοινώσωσιν αὐτὰς πανταχοῦ παραπεποιημένας. Τραγικός τις ποιητὴς καὶ ἐπιφυλλιδογράφος συγχρόνως, ἐπατάγει πλείοτερον παντὸς ἄλλου εἰς δὲ τῶν ἀκροσαμένων αὐτοῦ, ἀγανακτήσας, ἐδημοσίευσεν τὸ γεγονός διὰ τίνος ἐφημερίδος. Ὁ ἐπιφυλλιδογράφος ἔγραψε τῷ Οὐγκῷ.

« . . . Τί λέγουσιν οἱ ὠτακουσταὶ σας (ἐκαλεῖ τοὺς ἄλλους ὠτακουστάς !) καὶ αἱ ἐφημερίδες αἰτινες ὑποστηρίζουσιν ὑμᾶς ; ὅτι » ἀπεκάλυψε τὸ μυστικὸν τῆς κωμωδίας ; » ὅτι ἀνέφερα τοὺς στίχους ὑμῶν σαρκάζων » αὐτούς ; Ἔστω ! καὶ ἀληθὲς ἂν ἦτο, κατὰ » τί πταίω ; Σὰς ἐπῆνεσα ὅταν ἐνόμισα ὑμᾶς ἄξιον ἐπαίνων δὲν μοὶ ἐπιτρέπετα » νὰ σὰς μεμψῶ, ὅταν νομίζω ὑμᾶς ἀξιόμμετ

» πτον. Είναι τάχα τὰ έργα σας ἱσρά; Πρέ-
» πει νὰ θυμάζη τις μόνον καὶ νὰ σιγᾷ;
» Δὲν πιστεύω ὅτι οὕτω σκέπτεσθε· δὲν νο-
» μίζω ὅτι τοιαύτην κέκτησθε γελοῖαν φιλαυ-
» τίαν. Γνωρίζετε καλῶς ὅτι ὁ πρῶτος ἐπευ-
» φημῆσας τὰς πρώτας ὑμῶν φθᾶς, εἶναι ἐ-
» λεύθερος ἵνα μετὰ τῆς αὐτῆς εὐσταθείας κα-
» ταδικᾶσθαι τὰ νέα σας δράματα. Κατέκρινον,
» εἶναι ἀηλὲς, τὸ ὕφος τοῦ 'Ερνάνη...
» κτλ.

Ἡ πλειονότης τῶν ἐφημερίδων ἐπετέθη κα-
τὰ τοῦ δράματος. Αἱ ὑπουργικαὶ ἐφημερίδες
ἐθεώρουν τὸν Οὐγκῶ ὡς ἀποστάτην μετὰ τὴν
φθῆν του εἰς τὴν νιήλην καὶ δὲν ἐσυγχώρουν
αὐτὸν διότι ἀπέριψε τὴν ἀπονεμηθεῖσαν τε-
λευταίως μηνιαίαν σύνταξιν. Ἡ φιλελεύθερα
φύλλα εἶχον φιλολογικὸς συνεργάτας τοὺς
αὐτοὺς ἐκείνους ποιητὰς, οὗς τὸ δράμα τοῦ
Οὐγκῶ κατεπολέμη. Ἡ Συναγματικὴ ἰδίως,
ἣτις πρὸ τινων ἐβδομάδων εἶχεν ἐξυμνήσει τὸ
ἀδιάφθορον τοῦ Οὐγκῶ, ἦν ὁ λυσσώδης οὐκ
τῶν πολεμίων αὐτοῦ. Ἐν ἐκείνῃ τινὶ Ἐπιθε-
ωρήσει τῶν δραματικῶν ἔργων, ὁ Βουδεδίλλ
ἐγχειρογράφησε τὴν σκηνὴν τῶν εἰκόνων. Ὁ
δὲν Ρουὴ Γομέζ παριστάνετο ὡς ὁδηγὸς
ἄρκτων!

Ἐπῆρχε καὶ ἕτερον πρόσκομμα. Τὸ χειρό-
γραφον πεμφθὲν τοῖς λογοκριταῖς δὲν ἐπε-
στράφη. Ὁ Οὐγκῶ μετέβη παρ' αὐτοῖς, ἀλλὰ
τῷ ἀπήνησαν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἀνέγνω τὸ δρά-
μα καὶ τὸ ἐπεκύρωσε πρὸ 15 ἡμερῶν, ὅτι δὲ
εὗρισκετο ἤδη τὸ χειρόγραφον παρὰ τῷ σχε-
τικῷ Ἐπουργῷ. Ὁ κ. Λαβουδοναί ἐπεμψε τὸ
δράμα εἰς τὸ θέατρον « μετὰ τῆς σημειώσεως
μεταβολῶν τινων, κριθεῖσάν ἀνεγκαισιτάτων».
Αἱ μεταβολαὶ αὐταὶ παρεμάρφουν τὰς κυριω-
τέρας σκηνάς, διόπερ ὁ ποιητὴς ἀντίστη· δὲν
ἐπεθύμει νὰ διαδραματίσθαι καὶ αὐθὺς τὸ συμ-
βάν τῆς Marion-de-Lorme· τέλος τῷ ἀφῆ-
κων τοὺς στίχους του, ἄφου ἠνυχκίσθη νὰ δια-
φιλονεικήσθαι αὐτοὺς ἕνα πρὸς ἕνα.

Ἴδου ἐπιστολὴ ἐπιτρέπουσα αὐτῷ τρεῖς
λέξεις.

« Κύριε!

« Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σὰς ἀναγγείλω
» ὅτι ἡ Α. Ε. θεωροῦσα δικαίως τὰς παρατη-
» ρήσεις σας, ἃς ἐγὼ ἔσπευσα νὰ τῇ κατα-
» δείξω, εὐηρεστήθη νὰ συγκατατεθῇ νὰ
» προστεθῶσιν ἐκ νέου τὰ ἀπὸ τοῦ 'Ερνάνη
» διαγραφέντα. Ἐχετε λοιπὸν τὴν ἄδειαν ν'
» ἀφήσητε τὰ ἐν τῷ χειρογράφῳ: *dele, a-*
» *voit, κακοῦργε Βασιλεῦ.*

« ἀέξασθε κτλ.

« Ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐπὶ τῶν
Θεάτρων Γραφείου.

ΤΡΟΥΒΕ.

Ἄλλ' ὁ ὑπουργὸς δὲν παρεδέχετο τὸν ἐξῆς
στίχον.

« Crois-tu donc que les rois à moi me sont sacrés?»

Ὁ Ἐρνάνης ὠρεῖτε νὰ εἶπη:

« Crois-tu donc que pour vous il soit des noms sacrés? »
(ἀκολουθεῖ.)

ΑΝΘΡΩΠΟΦΑΓΩΝ ΣΥΜΠΟΣΙΑ.

Περιηγητὴς τις, ἄρτι ἐκ τῶν νήσων Φιδ-
ζήϊ ἐπανακάμψας, περιγράφει ὡς ἐξῆς ἀν-
θρωποφαγικόν τι συμπόσιον. (α)

Εἰμεθα κεκρυμμένοι εἰς τὴν κορυφὴν ὄρους,
ἐντὸς πυκνοῦ δάσους, ὅπου καὶ αἰφνης παρε-
τηρήσαμεν δωδεκάδα Φιδζήϊων, καθημένων
οὐ μακρὰν ἡμῶν περίξ πυρᾶς. Ἐνώπιον αὐ-
τῶν ὑπῆρχον τεμάχια ἐφθῶ κρέατος ἐπὶ
φύλλων βανανέας. Πάντες οἱ δαιτηρόνες ἐ-
φαινοντο καταβροχθίζοντες τὴν μερίδα των
μετ' ἀκρατῆτος εὐχαριστήσεως, διακρινόμε-
νης ἐν τῷ προσώπῳ των. Ἦτο ἀγαλλίασις

(α) Περὶ ἀνθρωποφαγίας, ἰδὲ « Ἀνατολῆς » τόμ. Α'. σελ. 184.

θηριώδης, ἀντανακλώσα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς
των. Ὁ ἀρχηγὸς των, μέγας διαβολικὸς ἀνήρ,
φέρει νὰ μέλαν καὶ κώμην οὐλότριχα,
ἐφαινετο ἔχων ὄρεξιν ἀκατάβλητον. Ἀφ' οὗ
κατεβρόχθισε τρία μεγάλα τεμάχια κρέα-
τος, ἤρπασε στρογγύλον ἄλλο τεμάχιον, ὅ-
περ πάντες ἀνεγνωρίσαμεν ὡς κεφαλὴν ἀν-
θρώπου. Φρίκη! Οἱ Φιδζήϊοι καταβρόχθι-
ζον ἄνδρα ἢ γυναῖκα; ἄγνωστον. Ὁ διά-
βολος ἐκεῖνος ἐξέδραξεν διὰ τῶν ὀδόντων τὸ
ἐπὶ τοῦ κρηνίου κρέας, διὰ τεμαχίου δὲ ζύ-
λου εἰς ὄξυ ἀπολήγοντος ἐξώρυξε τοὺς ὀφ-
θαλμοὺς ἐκ τῆς κεφαλῆς καὶ ἐρόφησε μετ' ἀ-
φᾶτου εὐχαριστήσεως τὸ ἐν ταῖς κόγχαις πε-
ριεχόμενον, εἶτα δ' ἤρξατο διὰ λίθου κτυ-
πῶν τὸ κρηνίον, ὅπως ἐξγάγη τὸν μυελόν,
ὃν ἔφαγε ἐνθουσιωδῶς. Ἐλειχε δὲ συνεχῶς
τὰ χεῖλη του μετ' ἑκαστον βλωμόν. Ἀπε-
στρέψαμεν τότε τὸ βλέμμα ἀπὸ τῆς φρικώ-
δους ἐκείνης σκηνῆς. Ἄλλως τε ἡ θέσις ἡ-
μῶν δὲν ἦτο διόλου ἀσφαλῆς. Ἐκινδυνεύο-
μεν νὰ πέσωμεν εἰς χεῖρας τῶν ἀνθρωποφά-
γων, καὶ ἡ τύχη μας τότε θὰ ἦτον.... οἰκ-
τρά! Ὅσα ἐχρησιμεύομεν ὡς πρόγευμα αὐτῶν!

Ἐτερος περιηγητὴς, διηγεῖται τὴν ἐξῆς
σκηνὴν, συμβῆσαν ἐν Σουμάτρα, παρὰ τῇ
φυλῇ τῶν Βαττανῶν, παρ' οἷς ὑπάρχει νόμος
καταδικάζων τοὺς ἐγκληματίας καὶ τοὺς αἰχ-
μαλώτους εἰς τὴν ποινὴν τοῦ νὰ καταβρο-
χθισθῶσι ζῶντες!

Τὸ πλοῖον « *Caïman* », ὠθούμενον ὑπὸ
τῆς λύσης τῆς τρικυμίας, προσήγγισεν εἰς
τὴν νῆσον καὶ ἐξώκειλεν ἐπὶ ὑφάλου. Οἱ ἰ-
θαγενεῖς, οἵτινες ἤλπισαν ὅτι θὰ λεηλατή-
σωσιν αὐτὸ ἀνέτως, εἶδον, μετὰ δυσαρεσκεί-
ας, ὅτι ἡ θάλασσα ἐξωγκώθη καὶ τὸ πλοῖον
ἀπεσύρθη τῆς ὑφάλου καὶ ἀπεμακρύνθη τῆς
ἐπικινδύνου νήσου. Μετ' ὀλίγον ὁ πλοίαρχος
διέταξεν, ἐν ἀναλόγῳ βᾶθει, τὴν κατάρρι-
ψιν τῆς ἀγκύρας, ὅπως ἐπιδιορθωθῶσιν αἱ

προσγενηθεῖσαι τυχὸν ζημίαι. Ἐῶ ὄντι
ὅπῃ τις ἠγεώχθη, ἥτις ὅμως πάραυτα ἐφρά-
χθη καλῶς ὑπὸ τοῦ ξυλουργοῦ τοῦ πλοίου.
Ὁ πλοίαρχος ἀπεφάσισε πρὶν ἢ ἐξακολουθή-
σῃ τὸν πλοῦν, νὰ προμηθευθῇ ὕδωρ, διότι
εἶδεν ὅτι ὑπῆρχεν ἑλλειψὶς ἐν τῷ πλοίῳ. Ἐξ-
ώπλισε μίαν λέμβον καὶ κατήλωμεν πά-
ραυτα εἰς αὐτήν, ὃ ὑποπλοίαρχος, ἐξ νηῦται
μὲ κενὰ βαρέλια, καὶ ἐγὼ ἔλαβον δὲ τὴν δι-
εὐθυνσιν ἢ λέμβος πρὸς τὴν ἀκτὴν, εἰς μέ-
ρος ἐνθα ἐφαίνετο ποταμὸς, ἐκβάλλων εἰς
τὴν θάλασσαν.

Ἀμα ἡ λέμβος προσήραξεν εἰς τὴν ἀκτὴν,
οὐδὲν παρετηρήθη τὸ δυνάμενον νὰ γεννήσῃ
ὑπονοίας. Ἡ παρακλίκα ἦτο ἐρημος. Ἐφαίνε-
το ὅτι οἱ ἰθαγενεῖς ἀπεσύρθησαν, ὅπως προ-
λάβοι σύγκρουσιν, φοβηθέντες τὰ πυροβόλα
ὄπλα μας, ὧν ἐκεῖνοι ἐστεροῦντο.

Οἱ νηῦται ἐβύθησαν τὰ βαρέλια εἰς τὴν
ποταμὸν καὶ ἠτοιμάζοντο ν' ἀνασύρωσιν αὐ-
τά, ὅπου βέλος ἐσύριξε παρὰ τὸ οὐς ἐνός
τῶν ναυτῶν καὶ, παρελθὼν, ἐπλήρωσεν ἕτε-
ρον ναύτην κατὰ τὸν ὄμον.

— Εἰς τὰ ὄπλα! ἐφώνησαν οἱ δύο ναῦται.

Ἀπαντες ἐδραχμάμεθα τῶν ὄπλων καὶ ἠ-
τοιμάσθημεν ν' ἀποκρούσωμεν τὴν βίαν διὰ
τῆς βίας.

Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν νέφος βελῶν
ἐερίσθη καθ' ἡμῶν. Τὰ βέλη ταῦτα προήρ-
χοντο ἐκ τινος δάσους, κειμένου εἰς ἡμισείας
βολῆς ἀπόστασιν ἀφ' ἡμῶν.

— Πῦρ! ἐφώνησεν ὁ ὑποπλοίαρχος.

Καὶ ἐπυροβολήσαμεν πάντες. Ἐνῶ δὲ ἐ-
πληροῦμεν αἵθις τὰ ὄπλα, εἶκοσι Βαττανοὶ,
ὠπλισμένοι διὰ τομαχάουξ καὶ λίθων, ὤρμη-
σαν καθ' ἡμῶν. Ἡ μάχη ἤρξατο.

Ὁ ὑποπλοίαρχος, ἀκολουθούμενος ὑπὸ
τεσσάρων ναυτῶν καὶ ἐμοῦ, ἠδυνήθημεν νὰ
εἰσπηδήσωμεν εἰς τὴν λέμβον καὶ νὰ σωθῶ-
μεν φεύγοντες, ἐνῶ οἱ λοιποὶ δύο ναῦται, μὴ
προφθάσαντες νὰ ἐπιβιβασθῶσιν εἰς αὐτήν,

συνελήφθησαν υπό τῶν ἀγρίων. Μάτην ποῖν ἀπέλωμεν ἐπυροβολήσαμεν πάντες κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Οὗτοι εἶχον καταφύγει εἰς τὸ δάσος, ἄγοντες τοὺς αἰχμαλώτους καὶ φέροντες δύο συντρόφους των πεσόντας ἐν τῇ συμπλοκῇ.

Κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ πλοίου ἐπιστροφὴν μας ὁ ὑποπλοίαρχος ὑπέβλεπε τῷ πλοίαρχῳ τὴν ἐκθεσίν του. Ἀπεφασίσθη τότε νὰ μὴ ἀπέλωμεν, ἂν πρῶτον δὲν ἐκδικηθῶμεν τοὺς ἀγρίους ἐκείνους καὶ λάβωμεν, εἰ δυνατὸν, τοὺς αἰχμαλωτισθέντας παρ' αὐτῶν ναύτας μας.

Τὸ πλοῖον ἔφερε πλήρωμα 27 λογάδων ἀνδρῶν, μὴ ὀπισθοχωρούντων ἐνώπιον καὶ τοῦ φοβερωτέρου κινδύνου. Πάντες ἐζήτησαν νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν ἐκστρατείαν. Ὁ πλοίαρχος ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς ἀπάντων. Μόνον ἐπτὰ ἄνδρες ἀφέθησαν ἐπὶ τοῦ πλοίου, ὅπως ἐπιτηρῶσιν αὐτό.

Ἐνῶ ταῦτα ἐγένοντο ἐπὶ τοῦ πλοίου, οἱ δύο αἰχμαλωτισθέντες ναῦται ἀπήχθησαν εἰς τι χωρίον, συγκεκριμένον ἐκ καλυδῶν καὶ ἀπέχον μίαν λευγαν τῆς παραλίας. Ἐν μέσῳ τοῦ χωρίου ὑπῆρχε μεγίστη καλύβη, ἣτις ἦν τὸ μέγαρον, οὕτως εἶπεῖν, τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς φυλῆς.

Συμβούλιον ἐγένετο ἐν τῷ χωρίῳ καθ' ὃ ἀπεφασίσθη εἶνα κατὰ τὴν ἐπιούσαν περὶ τὴν μεσημβριαν φεγῶθωσι ζῶντες οἱ ἐχθροὶ τῶν Βαττανῶν. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐκοινοποίησαν εἰς τοὺς ἀτυχεῖς ναύτας, οἵτινες, στωϊκῶς ὑπέκυψαν εἰς τὴν τύχην των.

Κατὰ τὴν πρῶτην τῆς ἐπιούσης οἱ Βαττανοὶ ἤγειρον ἰκρίον, ἐφ' οὗ ὑπῆρχε ξύλον, εἰς ὃ ἔδει νὰ προσδεθῶσιν οἱ καταδικασθέντες, οὓς ἤγαγον ἐκεῖ μετ' ὀλίγον. Πρῶτος προσεδέθη ὁ Κάρολος Σανδρὸς, Ἰσπανός, ἡλικίας 23 ἐτῶν, ρωμαλέος νεανίας, μάτην πειρόμενος ν' ἀντιστῆ κατὰ τῶν ἐχθρῶν του. Μ' ὄλας τὰς ἀποπείρας καὶ ἀντιστάσεις του,

ἐδέθη εἰς τὸν πάσσαλον, καὶ τότε ἤρξατο δι' αὐτὸν βράσανος ἀνεκδιήγητος, ἀπερίγραπτος, φρικαλέα.

Ὁ ἀρχηγός, φέρων μάχιραν, προύχωρησε πρῶτος πρὸς αὐτὸν καὶ ἐξελέξατο ὡς ἐκλεκτὸν τεμάχιον τὸν γλουττὸν τοῦ ἀτυχῆ, ὃν ἀπέκοψε, τοῦ θύματος, ἐκβάλλοντος γοερὰς κραυγὰς. Τὸν ἀρχηγὸν διεδέχθησαν οἱ ὑπάρχοντες, καὶ ἕκαστος ἔκοπτεν οἶον τεμάχιον ἐκ τῆς ζώσης ἐκείνης σαρκὸς μᾶλλον προστίμα. Ἐπὶ τέλους ὁ ἀρχηγός τῆς φυλῆς, ὅστις εἶχεν ἤδη φάγει τὸ πρῶτον τεμάχιον, ἐπανέκαμψε καὶ ἔταψε τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀτυχῆ ναύτου, θεις οὕτω τέρμα εἰς τὰς βρασάνους του. Κατεβρόχθισε δὲ τὰς αἰμοσταγεῖς αὐτῆς σάρκας.

Τὸ λοιπὸν τοῦ πτώματος ἐκόπη εἰς τεμάχια, ἅτινα διενεμήθησαν τοῖς περιεστῶσιν, οἵτινες ἔφαγον αὐτά.

Ἐνῶ ὁ ἕτερος ναύτης, Ἀνδρέας Μιτσέλ καλούμενος, καὶ ἐξ Ἄρλης (στομίου τοῦ Ροδανοῦ) καταγόμενος, προσεδένετο εἰς τὸν πάσσαλον, ὅπως ὑποστῆ τὴν αὐτὴν τύχην, καὶ φάγῃσιν ἐξ αὐτοῦ ὅσοι δὲν ἔφαγον ἐκ τοῦ πρώτου θύματος, ἀγγελιαφόροι ἀφίκοντο ἐπὶ τοῦ τόπου τοῦ θηριώδους συμποσίου καὶ ἀνήγγειλαν τοῖς ἀρχηγοῖς ὅτι σῶμα λευκῶν ὠδευε κατ' αὐτῶν.

Ἡ εἶδησις αὕτη συνετάραξε τοὺς Βαττανούς. Ἐσπευσαν τότε πάντες νὰ ἀποκρούσωσι τὸν Μιτσέλ, ὃν ἐκλείσαν ἐν σιοτεινῇ καλύβῃ, τῇ φυλακῇ των ἴσως, καὶ ἐδράζαντο πάραυτα τῶν ὄπλων. Καὶ εἶχον μὲν δύο τυφέκια, τὰ τυφέκια τῶν δύο αἰχμαλώτων, ἀλλὰ τοῖς ἔλλειπον αἱ πυριτοβολαί. Ἐθαύμαζον μάλιστα πῶς ἐνῶ ἐπυροβόλουν καὶ ἔπιπτεν ἡ σφύρα, οὐδεὶς ἤκούετο κρότος! Δὲν τοῖς ἔμενον λοιπὸν ἢ μόνον τὰ τόξα καὶ βέλη των. Τί ἠδύναντο ὅμως νὰ πράξωσι μετὰ ταῦτα ὄπλα κατ' εἰκοσιν ἀνδρῶν, ὀπλισμένων δι' ὄπλων Ρέμιγκτων, καὶ ἐπιτεθῆ-

των κατ' αὐτῶν διὰ πυρὸς ταχυτάτου; Ἀπεφάσισαν νὰ ὑποχωρήσωσι φεύγοντες. Καὶ οἱ μὲν ναῦται κατεδίωξαν αὐτοὺς εἰς τινα ἀπόστασιν, ἀλλ' ἢ ὠκυποδία των ἀφ' ἐνός, καὶ ἀφ' ἐτέρου ἢ γνώσις τῶν μερῶν, ξένων τοῖς ναύταις, συνετέλεσαν εἰς τὴν σωτηρίαν των.

Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν, δέκα ἐκ τῶν ἀνθρωποφάγων ἔπεσον, οἱ δὲ ναῦται ἐκρέμασαν τὰ πτώματά των εἰς τὰ δένδρα. Δωδεκάδα δὲ γυναικῶν ἀπέκτεινον, μ' ὄλας τὰς ἀντιστάσεις τοῦ πλοίαρχου, καὶ μόνον ἐφείσθησαν τῶν παιδίων, ἅτινα ὅμως, τρία ὄντα, ἤχηματώσαν. Τὸ μεγαλύτερον αὐτῶν ἦν δεκαετής, τὸ μικρότερον πενταετές.

Ἀπεφασίσθη ἔπειτα νὰ πυρποληθῆ τὸ χωρίον. Ἐνῶ δὲ ναύτης τις ἠτοιμάζετο νὰ χύσῃ πετρέλαιον ἐπὶ μιᾶς τῶν καλυδῶν, ἤκουσε κραυγὴν ἐξερχομένην ἐξ αὐτῆς. Εἰσῆλθεν ὅπως πληροφορηθῆ τί συνέβαινε. Ὅποια ὅμως ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς του καὶ ἡ χαρὰ του, ἰδόντος τὸν Ἀνδρέαν Μιτσέλ ζώντα καὶ δεδεμένον ἰσχυρῶς διὰ σχοινίου. Αὐθροεῖ ἔκοψε τὸ σχοινίον του καὶ ἠλευθέρωσεν αὐτόν.

Ὁ οὕτως ὡς ἐκ θαύματος σωθεὶς ναύτης, διηγήθη ἡμῖν τὰ καθέκαστα, ἅπερ ἀνωτέρω ἐξήθεσαμεν. Ταῦτα ὅμως ἐξακολουθεῖ διηγούμενος καὶ ἐπαναδιηγούμενος ὁ Μιτσέλ, ὅστις ἀπεσύρθη ἔκτοτε ἐκ τοῦ πλοίου *Caïman* καὶ ζῆ νῦν ἐν *Mourids*.

ΤΟ ΠΗΛΙΟΝ.

Ἡ μακρὰ σειρά τοῦ Πηλίου, ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Δερματᾶ, τελευτᾶ εἰς τὸ ἀκρωτήριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τὴν περιλήθητον *Σηπιάδα* ἄκραν, γνωστὴν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων διὰ τὸ ναυάγιον τοῦ *Περσικοῦ στόλου*. Ἡ ὑψηλοτάτη τοῦ ὄρους

κορυφή καίται ὅπερ τὸ χωρίον Πορταριά, ἀνερχομένη εἰς ὕψος 5,000 ποδῶν. Ἀπὸ τῆς ἀδένδρου καὶ ἀνύδρου ταύτης κορυφῆς οἱ Ἀργοναῦται κατεσκόπευον τὸν εὐρὺν ὄριζοντα, ἀναζητοῦντες τὴν χώραν τοῦ χρυσοῦ δέρατος· ἐδῶ ἔκειτο ὁ ναὸς τοῦ Ἀκραιῦ Διός, καὶ ἐπὶ τὴν κορυφὴν αὐτὴν εὕρισκετο τὸ ἄντρον τοῦ Κενταύρου Χείρωνος, κεκλεισμένον νῦν ὑπὸ κατακυλίσαντος βράχου. Τὸ Πήλιον καλύπτεται ὑπὸ δασῶν δξυῶν, συκαμινεῶν, καστανεῶν, μηλεῶν καὶ ἄλλων καρποφόρων δένδρων. Ἐνταῦθα βλαστάνει τὸ κώνειον, τὸ γλυκύπικρον, ἡ ἀγορία νάρδος καὶ ἄλλα ἱαματικά φυτά. Ἀλλὰ καὶ ὄρυκτων ποικίλων ἢ ὑπερξῆς ἀνεκαλύφθη ὑπ' αὐτό.

Κατὰ τὴν μακρὰν ἄκραν τοῦ ὄρους καὶ περὶ τὰ κάρηνα αὐτοῦ παρεκάθησαν οἱ θεοὶ καὶ αἱ θεαινῆες εἰς τοὺς γάμους τοῦ Πηλέως καὶ τῆς Θέτιδος, καὶ ἐκεῖ ἐφύθη ὑπὸ τῆς Ἐριδος τὸ μυθολογούμενον μῆλον. Ἐκ τοῦ δάσους αὐτοῦ κατεσκευάσθη ἡ Ἀργὼ καὶ ἐκ τῶν ὑπορειῶν τούτου ἐξέπλευσε τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν πλοῖον. Τέλος ἐνταῦθα διητᾶτο ὁ Κένταυρος Χείρων, ὁ σοφὸς τοῦ Ἀχιλλέως διδάσκαλος. Ἀλλὰ μετὰ τοὺς Ὀμηρικοὺς χρόνους τὸ μυθολογικὸν ὄρος δὲν μνημονεύεται πλέον, οὐχ ἦττον μὲ τὰς αὐτὰς τῆς φύσεως καλλονὰς καὶ μ' ὄλας τὰς ὠρκίας ἀναμνήσεις του ἀναζήσαν κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπανάστασιν, ἐλεύθερον σήμερον ἀπήλαυσεν αὐτὸ τὸ Ἑλληνικὸν βασίλειον.

Τὰ δὲ κοινῶς 24 χωρία καλούμενα κείνται ἐπὶ τοῦ Πηλίου καὶ περὶ αὐτὸ, ἀπὸ δὲ τοῦ 1840 ὑπήγοντο εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ Βώλου. Καὶ τὰ μὲν 14 τούτων, ἦτοι ἡ Μακρινίτσα, ὁ Βώλος, ἡ Πορταριά, ἡ Δράκισα, τὰ Λεγώνια, ὁ Ἅγιος Λαυρέντιος, ὁ ἅγιος Γεώργιος, αἱ Μηλιαῖαι, αἱ Πινακάται, ἡ Βυζίτσα, τὸ Νεοχώρι, ἡ Νιάου, ἡ Ἀρχαλαστὴ καὶ ὁ Λαῦκος κείνται ἐπὶ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ Πηλίου, τὰ δὲ ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς

πλευρᾶς καὶ πρὸς τὸ Αἰγαῖον ἐστραμμένα, ὀνομαζόμενα καὶ χωρία τῆς Ζαγορᾶς, εἶναι τὰ ἐξῆς: τὸ Προμύριον, ἡ Πρόπαν, ἡ Λαμπνοῦ, ἡ Τσαγκραδά, ἡ Μούρσεις, ὁ Κισσός, τὸ Ἀνήλιον, ἡ Μακρειαράχη, ἡ Ζαγορά, τὸ Πορὶ, τὸ Βενέτικο καὶ τὸ Κερμαῖδι. Οἱ κάτοικοι τῶν 24 χωρίων ἀριθμοῦνται εἰς 60,000, εἶναι ἅπαντες ὀρθόδοξοι, ἐν γένει τηρήσαντες τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τῶν πατέρων των. Ἡ ἀξέπικνος φιλοπονία αὐτῶν μετέβαλε τὴν ὠρίαν των γῆν εἰς ἀειθαλῆ κῆπον, παράγοντα τὰ εὐωδέστερα προϊόντα. Διὰ τοῦτο οἱ κάτοικοι αὐτῶν εἶναι πλούσιοι σχετικῶς, ζῶντες ἀνέτως. Αἱ οἰκίαι τῶν χωρίων εἶναι καλῶς ἐκτισμένοι, διατηροῦσιν εὐπρεπεῖς ναοὺς καὶ καλὰ ἀλληλοδιδασκτικὰ καὶ Ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ παρθενωγχεῖα.

Τὰ προϊόντα δὲ σήμερον τοῦ Πηλίου εἶναι ποικίλα, ἐν οἷς ἐξέχουσι τὸ ἔλαιον, τὰ κουκούλια, τὰ σῦκα, τὰ γαιώμηλα, μῆλα, κάστανα, μέλι καὶ ἀπίδια: Ἄλλ' ἡ βιομηχανία εἶναι μικρά, συνιστάμενη εἰς βυρσοδεψικὴν, ἐνεργουμένην ἐν Μακρυνίτση, εἰς τὴν κατασκευὴν μεταξωτῶν γαιτανίων ἐν Πορταριᾷ, καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ σκοουτίου, μαλλίνου τινὸς ὑφάσματος.

Ἡ χώρα αὕτη πᾶσα ὀνομάζεται τὸ πάλαι Μαγνησία καὶ εἶχεν ἀρχαιοτάτους κατοίκους τοὺς Λαπίθας, Κενταύρους καὶ Μάγνητας. Οὐδὲν ὅμως λείψανον τῆς ἀρχαιότητος σώζεται σήμερον, πλὴν ἐρειπίων τινῶν ἀρχαίων ἀκροπόλεων. Ὁμοίως μικρὰ εἶναι καὶ τὰ τῶν βυζαντινῶν χρόνων λείψανα.

Καταπιπτούσης τῆς βυζαντινῆς αυτοκρατορίας, οἱ κάτοικοι τῆς Μαγνησίας ἀπεσύροντο ὑψηλότερα, φεύγοντες δὲ τὴν κυριαρχίαν τῶν Ἑνετῶν, ἐζήτουν καταφυγὴν εἰς τὰς χαράδρας τοῦ Πηλίου. Διέπρεψε δὲ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος ἡ σχολὴ τῶν Μηλιῶν, ἐν ᾗ ἐδιδάσκοντο πολλοὶ Ἕλληνες καὶ ἑλληνικὰ γράμματα, φιλοσοφίαν, μαθη-

ματικὰ καὶ φυσικὴν ὑπὸ τῶν ἀοιδῶν ἀνθίμου Γαζῆ, Γρηγορίου Κωνσταντᾶ καὶ Δανιὴλ Φιλιππίδου. Οὕτω παιδαγωγηθέντες οἱ κάτοικοι τοῦ Πηλίου, ἐκ τῶν πρώτων ὑψώσαν τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως κατὰ τὸ 1821.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.

Ὁλικὴ ἔκλειψις Ἡλίου. — Ἐκτικτον φαινόμενον ἐπισυμβήσεται κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος 1882. Τῆ 5)17 Μαΐου θὰ γίνῃ ἔκλειψις ὀλικὴ τοῦ ἡλίου, ὁρατὴ καὶ ἐν Ἀλεξάνδρειᾳ. Θέλει δὲ αὕτη διαρκέσει πέντε ὄρας ὥρας, ἤτοι ἀπὸ τῆς 5ης ἀκριβῶς τῆς πρωΐας μέχρι τῆς 10, 29. Ἡ πλήρης ἔκλειψις ἔσται ὁρατὴ τῆ 7, 50. Οὕτω κατὰ τὴν 5)17 Μαΐου ἡ ἡμέρα θέλει ἀρχίσει καθαυτὴ τὴν 10 1)2 ὥραν σχεδόν.

Στερεοποίησης τοῦ πετρελαίου. — Τεχνολόγος Ρώσος, ὁ κ. Δίτμαρ, ἐπέτυχε, κατόπιν διατετοῦ ἐργασίας καὶ μόχθων, νὰ λύτῃ ζήτημα, ὅπερ ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν θεωρητικῶν ἄλυτον. Κατόρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ τὴν στερεοποίησιν τοῦ πετρελαίου. Ὑπὸ πρακτικὴν ἔποψιν ἡ ἐφεύρεσις εἶναι σπουδαιότατη, διότι καθίστανται πλέον περιττὰ τὰ πετρελαιοδοχεῖα, καὶ διότι τὸ στερεοποιημένον πετρέλαιον εἶναι ἥττον τοῦ ρευστοῦ εὐφλεκτον.

Τὴν εὐθύνην ἐπὶ τῇ ἀληθείᾳ τῆς ἀνακάλυψεως, ἀφίνομεν τῇ ρωσικῇ ἐφημερίδι «Νοβόγε-Βρέμια», ἥτις πρώτη διέδωκε τὴν εἴδησιν.

Αἱ ἀράχαι καὶ ὁ τηλεγράφος ἐν Ἰαπωνίᾳ. — Ὁ σπουδαιότατος ἐχθρὸς τῆς τηλεγραφικῆς ἐν Ἰαπωνίᾳ εἶναι αἱ ἀράχαι, αἵτινες ὑφαίνουσι τὸν ἴσθον αὐτῶν ἐπὶ τῶν τηλεγραφικῶν στήλων τοῦ σύρματος καὶ τῶν

μονιτέρων, ἐν εἴδει παραπετάσματος φθάνοντος μέχρι τῆς γῆς. Ὁ ἴσθος οὗτος καταβρεχόμενος ὑπὸ τῆς δρόσου, καθίσταται ἡλεκτραγωγός, καὶ σύρει τὸ ἡλεκτρικὸν ρεῦμα εἰς τὴν γῆν, ὥστε διακόπτεται ἡ μεταξὺ τῶν διαφόρων σταθμῶν κοινωνία. Τὸ μόνον ἀμυντικὸν μέσον κατὰ τοῦ ἐχθροῦ τούτου εἶναι ἡ συχνὴ καταστροφή τῶν ἴσθων, διὰ μέσου ἀνθρώπων ἐχόντων τοῦτο ὡς μόνον μέλημα· ἐπειδὴ ὅμως αἱ ἀράχαι εἶναι περισσώτεροι καὶ ἐπιμονώτεροι τῶν ἀνθρώπων τούτων, οἱ ἴσθοι ἀνανεοῦνται εὐθὺς, καὶ οὕτω τὸ ζήτημα τοῦ τηλεγράφου ὑπόκειται εἰσέτι, κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν θέλησιν τῶν ἐντόμων τούτων.

Θήλειαι διδάκτορες. — Γράφουσιν ἐκ Ρώμης εἰς τὸν «Χρόνον» τοῦ Λονδίνου ὅτι προσφάθως δύο νέαι, ἡ Καρολίνα Μαρξιστρέλλη, ἐκ Μαντούας, καὶ ἡ Ευαγγελίνη Βοττέρο, ἐξ Ἀκουίνου, αἵτινες προηγουμένως εἶχον ὑποστῆ εὐδοκίμου ἐξετάσει· ἐν τῇ ἑλληνικῇ, τῇ λατινικῇ καὶ τῇ ἰταλικῇ φιλολογίᾳ, ἀνηγορεύθησαν διδάκτορες τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν. Ἐκ τῆς ἐπιτυχίας δὲ τῶν ἐξετάσεων των ἔτυχον καὶ τοῦ δικαίωματος νὰ δημοσιεύωσι τὰς θέσεις αὐτῶν. Ἡ Opinione γράφει ὅτι ἀπὸ τῆς θεμελιώσεως τοῦ ἐν Ρώμῃ Πανεπιστημίου ὑπὸ τοῦ Ἰννοκεντίου Δ' κατὰ τὸν 11' αἰῶνα, πρῶται ἤδη δεσποινίδες λαβοῦσαι πτυχίον εἶναι αὗται. Τὸ κατ' ἀρχὰς, τὴν παρουσίαν των ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ δὲν εἶδον οἱ διευθύνοντες μετ' εὐχαριστήσεως, ἀλλ' αἱ ἐπιτυχεῖς αὐτῶν σπουδαὶ κατέκτησαν τὴν ὑπόληψιν τῶν καθηγητῶν, ἡ δὲ διαγωγή των ἐν μέσῳ τῶν φοιτητῶν ὑπῆρξε τόσῳ σεμνῇ, ὥστε ἐπέβλεπε τὸν σεβασμὸν.

Ἄραιμία τῆς γῆς. — Ὅπως τὸ αἷμα εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, οὕτω καὶ τὸ ὕδωρ εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ ἡμετέρου πλανήτου.

Ἄν ἔλειπεν αἴφνης ἐκ τῆς γῆς τὸ ὕδωρ, τί ἤθελε πράξει ἡ ἀνθρωπότης; Ὅποια προϊόντα ἤθελε παράγει πλέον ἡ γῆ; Στερούμενοι δὲ τῶν θρεπτικῶν προϊόντων, πῶς ἠδύναντο νὰ ζήσωσιν ἄνθρωποι καὶ ζῶα;

Καὶ ὅμως ἐλεύσεται καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη. Πότε; Ποιήσωμεν ὑπολογισμοὺς τινας.

Τινὲς μὲν ἀποδίδουσιν εἰς τὴν γῆν ἡλικίαν 500 ἑκατομ. ἐτῶν, ἄλλοι 100 ἑκατομ. καὶ ἄλλοι πάλιν, ἐν οἷς καὶ ὁ δοῦξ Ἀργους, μόνον 10 ἑκατομ.

Οὐδεὶς ἀποδίδει αὐτῇ ἡλικίαν ἐλάσσονα, διότι πάντες γινώσκουσιν ὁποῖους κατακλυσμοὺς ὑπέστη, μέχρις ὅτου φθάσῃ εἰς τὸ παρὸν σημεῖον. Καὶ ἄλλοι πλανῆται ὑφίστανται τὰς αὐτὰς μεταμορφώσεις.

Ὁ λόγος δι' ὃν ἔτεροι πλανῆται διαφέρουσι τόσον τῆς γῆς, εἶναι ἡ ἐπι πλέον ἢ ἕλαττον διαφορὰ τῆς ἡλικίας ἐκάστου ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῆς γῆς.

Ἡ γῆ ὀφείλει νὰ ψυχρανθῇ ἡμέραν τινά.

Ὁ Νεύτων, εἰ καὶ ἄγνωσθ τὴν αἰτίαν, ἀνεκάλυψεν ὅτι ἡ γῆ ἔμελλε νὰ ἀπολέσῃ βαθμηδὸν πᾶσαν αὐτῆς τὴν ὑγρασίαν καὶ νὰ καταστῇ παντελῶς ξηρά. Ἐκτοτε ἀπεδείχθη ὅτι ὁ Νεύτων εἶχε δίκαιον.

Ἡ γῆ ψυχρανομένη θὰ καταστῇ πορώδης, ἐν τῷ ἐσωτερικῷ δὲ αὐτῆς θέλουσι σχηματισθῆ κενὰ, ἅτινα θ' ἀπορροφῶσι τὸ ὕδωρ. Πιστεύεται ὅτι ἡ ἐνέργεια αὕτη ἤρξατο ἤδη, διότι εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ἐτησίως τὸ ὕδωρ ἐλαττοῦται, κατ' ἀναλογίαν πάχους ἴσου πρὸς τὸ πάχος φύλλου χάρτου. Τοιοῦτοτρόπως εἰς διάστημα 6,000,000 ἐτῶν, ἡ σημερινὴ ἐπιφάνεια τῶν ὑδάτων θέλει καταβιβασθῆ κατὰ ἓν μίλλιον, πᾶν δὲ ἔχνος ὕδατος, μικρὸν κατὰ μικρὸν θέλει ἐκλείπει ἐν διαστήματι 15 ἑκατομμυρίων ἐτῶν.

Τί θὰ πῶσι τότε οἱ μεταγενέστεροι;

Κόμη ἑκατοντακισχιλίων γράφων. — Γάλλοι

λο; τις εὐγενῆς εἰς μίαν τῶν ἀρχαιοτέρων οἰκογενειῶν ἀνήκων, διότι οἱ προπάτορές του εἶχον συμμετάσχει τῶν σταυροφοριῶν, κατὰσπαταλήσας τὴν περιουσίαν του, εὐρέθη εἰς παντελῆ ἀνέχειαν. Πιεζόμενος ὑπὸ τῆς στενοχωρίας, κατέφυγεν εἰς τὸ συνηθέστερον τῶν μέσων ὅπως ἐξέληται αὐτῆς, καὶ μὲ κίνδυνον νὰ ἐρυθριάσῃ ἐξ αἰσχύνῃς αἰ εἰκόνας τῶν προγόνων αὐτοῦ, ἐδέχθη τὴν χειρὰ θυγατρὸς τραπεζίτου τινός, ἥτις δὲν ἔσχε πολλῶν αἰώνων εὐγένειαν, ἀλλ' ἀντὶ τοῦτου ἔφερον ἐκτομμυρίων τινῶν προίκῃ.

Τὴν προηγουμένην τῶν γάμων ἡμέραν ὁ νυμφίος παρουσιάσθη αἴφνης πρὸς τὸν πενθερὸν ὅλος τετραγαγμένος, καὶ ζητεῖ παρ' αὐτοῦ ἐμπιστευτικὴν ἀκρόασιν, ἣν ὁ πενθερὸς τῷ παραχωρεῖ παραχρῆμα.

— Κύριε, τῷ λέγει ὁ μνηστὴρ μετὰ ὕφους ἐντόνου, ἡ θύγάτηρ σας ἔπαθε ποτε ὑπὸ τυφοειδοῦς πυρετοῦ;

— Ὁ ἐκατομμυριούχος ὡχρῆ ὀλίγον, ἀλλ' εὐθὺς ἀναλαμβάνει θάρος καὶ ἀπαντᾷ.

— Λοιπὸν, μήπως δὲν ἐπιτρέπεται νὰ πάθῃ τις ἀπὸ πυρετὸν τυφοειδῆ;

— Ναί, ἀλλ' ὁ πυρετὸς ἦτο λίαν σοβαρός;

— Σοβαρὸς, τῆ ἀληθείᾳ· ἀλλὰ χάριτι θεῆς οὐδὲν ἀπέμεινεν εἰς τὴν θυγατέρα μου ἐξ αὐτοῦ.

— Οὐδὲν ἀληθῶς τῆ ἀπέμεινεν, ἀπαντᾷ φρίσσειν ὁ μνηστὴρ, οὐδὲ κἂν ἡ κόμη αὐτῆς!

— Πῶς; τί λέγετε; ἀνεφώνησεν ὁ πατήρ· ἀλλὰ δὲν εἶδατε λοιπὸν πόσον ωραίαν κόμην ἔχει;

— Μετὰ τὰ μέσα τὰ ὁποῖα διαθέτετε ὑμεῖς, κύριε, ἤμπορεῖ νὰ προμυθευθῆ ἔξωθεν τοιαύτην κόμην. Ἡ τέχνη τῶν κομμωτῶν κάμνει θαύματα σήμερον. Δι' ὅλον τὸν κόσμον ἡ θύγάτηρ σας ἔχει θαυμασίαν κόμην, ἀλλ' ἐγὼ, ὁ σύζυγός της, θὰ ἔχω ἐνώπιόν μου κερκλήν ψιλὴν καὶ κεκρυμμένην. Βλέπετε

κύριε μου, ὅτι γινώσκω τὰ πάντα καὶ ἐννοεῖτε ὅτι . . .

— Πολὺ καλὰ, διέκοψεν αὐτὸν ὁ τραπεζίτης, τότε προσθέτω ἐτέρας ἐκατὸν χιλιάδας φράγκα εἰς τὴν προίκῃ, καὶ ἂς μὴ ὀμιλῶμεν πλέον περὶ τούτου.

— Ἐκατὸν χιλιάδες φράγκα! . . . ἔστω, δέχομαι. Ἄλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον ἡ σύζυγός μου νὰ φέρῃ πάντοτε, ἐννοεῖτε; πάντοτε τὸ *ehignon*.

— Εἴμεθα σύμφωνοι.

Τὴν ἐπαύριον ὁμήγουρις ἐκλεκτὴ συγκεκλημένων ἐθαύμαζον εἰς τὸν ναὸν τὴν ἐξαισίαν κόμην τῆς νύμφης, ἥτις ἴσως ἠγνῶει ἀντὶ ποίας τιμῆς εἶχεν ὁ πατήρ αὐτῆς ἀγοράσει τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐπιθέσῃ ἐπὶ τῆς κόμης ταύτης τὸ στέμμα τοῦ κόμητος.

Περιεργος ἔκθεσις.—Τὸν ἀπίοντα Αὐγουστον ἐν τῷ καταστήματι τῆς ἐταιρίας τῶν *Ἀγγλων καλλιτεχνῶν* ἐν Λονδίῳ ἐγένετο ἔκθεσις λίαν περιεργος μικρῶν σχεδίων καὶ ζωγραφιῶν διὰ τὰ συνειθιζόμενα ν' ἀνταλλάσσονται κατὰ τὰς ἐορτάς τῶν Χριστουγέννων χαρτίᾳ, φέροντα εὐχὰς καὶ ἐπισκεπτήρια. Ὁ ἐμπορικὸς οἶκος *Hilde Heimer e Faulkner* ὑπισχνεῖται νὰ δώσῃ βραβεῖα ἐξ 80 χιλιάδων φράγκων, καὶ ν' ἀγοράσῃ ἐξ αὐτῶν ἀξίας 40 χιλ. φράγκων.

Ἵπογραφαὶ τῶν βασιλέων τῆς Ἰσπανίας.

— Ἐξεδόθη κατ' αὐτὰς ἐν Μαδρίτῃ βιβλίον, ὅπερ ἐστὶ συλλογὴ πανομοιοτύπων τῶν ὑπογραφῶν πάντων τῶν βασιλέων καὶ βασιλισσῶν τῆς Ἰσπανίας, ἀπὸ Σάγγου Δ' μέχρι τοῦ νῦν ἐκσιλεύοντος Ἀλφόνσου ΙΒ'. Αἱ ὑπογραφαὶ αὗται ἐξήχθησαν ἐκ διαφόρων ἐγγράφων διατηρουμένων ἐν τοῖς βασιλικοῖς ἀρχείοις. Ἀξιοσημείωτον εἶναι ὅτι πάντες οἱ κατὰ καιροὺς βασιλεῖς ὑπέγραψαν κατ' ἔθος ἀπκράβιατον μὲ τὴν φράσιν *Yo el*

Rey (ἐγὼ ὁ βασιλεὺς), αἱ δὲ βασίλισσαι *Yo la Reyna* (ἐγὼ ἡ βασίλισσα,) μόλις δὲ τινες εὐηρεστοῦντο νὰ προσθέσωσι καὶ τὸ ἴδιον ὄνομα, μὲ χαρακτηριστὴν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δυσανάγνωστον, οἶον Κάρολος ὁ Ε'. Τὸν γενικὸν τοῦτον κανόνα παρέβη μόνος ὁ Ἀμεδαῖος τῆς Σαβοῖας, ὑπογράφων ἀπλούστατα μὲ τὸ ὄνομά του.

Hony soit qui maly pense.—Τίς δὲν γνωρίζει τὸ διάσημον τοῦτο ρητὸν τοῦ ἀγγλικοῦ παρασήμου; (ἐρρέτω ὁ κακὸς, βουλευόμενος.) Ὅλιγοὶ ὅμως γνωρίζουσιν ὅτι τὸ ρητὸν τοῦτο ἐγένετο αἰτία νοστιμωτάτου λογοπαιγνίου, χρησιμεύσαντος ὡς ἐπιγραφὴ τῶν σταύλων τοῦ πρίγκιπος Καρόλου τῆς Πρωσίας, ὡς ἐξῆς ὁμοῦς. *Hony soitqui maly pens*, ἀναθεματίζον πάντα μὴ ζυστρίζοντα καλῶς τοὺς ἵππους. Ἄτυχῆς ἀριστοκρατικὸν ρητὸν, ποῦ κατήντησες!

Ὁ κ. Λεογκαβάλλος, τέως διευθυντὴς τοῦ Γραφείου τοῦ Τύπου ἐν τῷ εὐρωπαϊκῷ τμήματι, ἀμερολήπτως καὶ τιμίως διευθύνας πρὸ πολλῶν ἐτῶν αὐτὸ, ἀπέστειλεν ἡμῖν, ἀποσυρόμενος τῆς ἀνωτέρω θέσεως, τὸ ἐπόμενον ἐγγράφον.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

Καίρον, 10 Δεκεμβρίου 1881

Κύριε,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσω ὑμᾶς ὅτι δυνάμει τῶν νέων διατάξεων, τὸ ὑμέτερον περιοδικὸν, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ἀνακοίνωσις ἀφορῶσα τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Τύπου, δεόν νὰ διευθύνωνται ἐφεξῆς πρὸς τὸν κ. Ἀχμέτ Ριφαὰτ βέην, διευθυντὴν τοῦ Τύπου ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐσωτερικῶν.

Δράττομαι, κ. τῆς εὐκαιρίας ταύτης, ὅπως ἐκφράσω ὑμῖν τὰς μυχαιτάτας εὐχαριστίας μου ἐπὶ τῆ συμπαθείᾳ δι' ἧς εὐηρεστήθητε νὰ μὲ τιμήσητε, συμπαθείᾳ, ἥτις πλειστάκις διηυκόλυε τὴν δυσχερῆ ὑπηρεσίαν μου, καὶ ἥτις ἐστὶ μία τῶν γλυκυτέρων ἀναμνήσεων τοῦ μακροῦ μου σταδίου.

Δέξασθε, εὐαρεστούμενος, κ. τὴν ἐκφρασιν τῶν μετ' ἰδιαζούσης ὑπολήψεως αἰσθημάτων μου.

Γ. ΛΕΟΓΚΑΒΑΛΟΣ.

Πρὸς τὸν Κύριον Διευθυντὴν τοῦ περιοδικοῦ «Ἀνατολῆς».

ΠΟΡΗΞΙΑ.

ΩΔΗ Εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Τὸ παρὰ πόδας ποίημα συνέταξε καὶ ἐδημοσίευσεν Ἰταλὸς ἐπισκεφθεὶς ἄρτι τὴν Ἑλλάδα. Μετεφράσαμεν δ' αὐτὸ, ὅπως οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν λάβωσιν ἰδέαν τινὰ τῶν φιλαλληλικῶν αἰσθημάτων καὶ τῆς ποιητικῆς ἀξίας τοῦ ἐξόχου τούτου τῆς Ἀγγλικῆς Θέμιδος λειτουργοῦ.

Χαῖρε, ὦ! χαῖρε, γῆ Κεκρωπίας,
Ἀρχαία ἄκρα καὶ ὑψηλὴ,
Ἦτις γλαυκότετον διασχίζεις
Αἰθέρα, ὅστις φωτοβολεῖ.

Ἐχεις ἐρείπια εἰς τὰ πέριξ,
Ἄλλ' ἡ ἀκρόπολις ἡ σεπτὴ,
Ἦ τῆς Παλλάδος σου κατοικία,
Ἵψοῦτ' ἀκίνητος, σεβαστὴ!

Θεῶν μεγίστων ναοὺς ἐγκλείει
Λευκοῦ μαρμάρου πολλῶν ἐτῶν,
Ἐρημωθέντας ὑπὸ βαρβάρων
Καὶ συληθέντας ὑπὸ κλεπτῶν.

Ἀγγλία, ἄρον τὸ αἶσχος τοῦτο,
Κι' ἀπόδος σῶα τὰ ἱερά,
Ἄπερ ἀφῆρσαν ἐξ Ἑλλάδος
Τέκνα σου ἄλλοτ' ἀνιαρά.

Ἄνεγερθήτ' ὁ ναὸς καὶ πάλιν
 Τῆς πολυούχου σεμνῆς Θεᾶς,
 Περιβληθῆτω τὴν λάμψιν ὄλην
 Δόξης ἀρχαίας καὶ ἱερᾶς.

Κλαίω τὰ τεῖχ' ἠρειπωμένα,
 Κλαίω τὴν χλόην πρὸ τῶν ἀγρῶν,
 Ὡς καὶ ἐκείνη, φεῦ! ἐμαράνθη!
 Λύσσα ἀγρίων ὄντως ἐχθρῶν

Λόφους κατέκαυσεν εὐηλίους,
 Χλόην ἐμάρανε θαλλερᾶν,
 Τ' ἀγλαὰ δένδρα ἔκαυσε πάντα,
 Κλαίω, ὦ! κλαίω τὴν συμφορᾶν.

Ποῦ νῦν ὑπάρχει ὁ τῆς σοφίας
 Ναὸς ἐκεῖνος ὁ φαινός;
 Ποῦ ἡ μεγάλη Ἀκαδημία;
 Ποῦ εἶναι ἄρα ὁ Κολωνός;

Τοῦ Κηρισσοῦ σου ξηραὶ αἱ ὄχθαι,
 Ἡ γῆ σου τώρα εἶν' αὐχμηρά.
 Ὅπου τὸ πάλαι ὑπῆρχε χλόη,
 Σήμερον ὄλα εἶναι ξηρά.

Ἡ ἐν τοῖς στίχοις σου δόξα φθίνει,
 Σοφόκλεις θεῖε, καὶ τὰ ξηρὰ
 Ἀφίνει πλέον ἐλαίας ἄλση
 Ἡ Φιλομήλα ἡ τρυφερά.

Πλὴν παῦσε, Μοῦσα, τὸ θρηνοῦν ἄσμα.
 Ἡ πάλαι δόξα νῦν ἀναζει,
 Καὶ γένος νέον ἀνδρῶν γενναίων
 Ἴδου ἀνίστατ' ἐδῶ καὶ ζῆ.

Λάβε τὸ σκῆπτρόν σου, Ἑλλάς, τώρα
 Λάβε τὸ σκῆπτρον, Ἑλλάς χρυσοῦ,
 Κ' εἰς τὰ τῆς Φθίας βασιλείᾳ σου
 Ἄς μὴ δεσπόζῃ ἄλλος ἢ σύ.

Εἰς τὴν πατρίδα τοῦ Ἀχιλλέως
 Ἄς μὴ δεσπόζουσιν ἐνχαεῖς!
 Κυρία ἔστω ἡ Ἑλλάς μόνη
 Τῆς ἐριδῶλακος ταύτης γῆς.

Ἄλλὰ ἀγάπησον τὴν εἰρήνην,
 Ἑλλάς, καὶ στέφθητι νὰ νικᾷς
 Τὰ ἔθνη, ὅπως ἔπραττες πάλαι,
 Οὐχὶ μὲ μάχας σου φονικᾶς,

Ἄλλὰ μὲ τέχνας καὶ μὲ σοφίαν,
 Μὲ νευτηλίαν, καὶ μὲ τὸν νοῦν.
 Αὐτὰ ἡ δόξα, αὐτὰ ἡ νίκη,
 Αὐτὰ τὸν φθόνον αἰεὶ κινοῦν.

ΛΥΣΙΣ

τοῦ ἐν τῷ προηγ. φυλλαδίῳ αἰνίγματος
 Βωμὸς — ὠμὸς.

Λύσις τοῦ Γρίφου

Τῶν πενήτων οἱ λόγοι εἰσι κεροί.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Εἶμαι ἡ γλῶσσα τῶν νεκρῶν καὶ ἐτι τῶν ἀπόντων,
 Ὁ μυστικός διερμηνεὺς πολλάκις τῶν παρόντων.
 Ἀκέφαλον ἐπάνω σου μ' εὐρίσκεις ἂν προσέξῃς.
 Κ' εἰς τὸ κρανίον τῶν νεκρῶν καὶ ζώντων ἐὰν τρέξῃς.
 Ἄν χάσω δὲ τὸν τράχηλον, εἰς τοὺς δακτύλους μ' ἔχεις,
 Κ' εὐκόλως μὲ αἰσθάνεσαι χωρὶς ἄλλοῦ νὰ τρέξῃς.

ΓΡΙΦΟΣ

ἡ

θεός

τ

*ὄρος Θεσσαλίας.

76ριος
 86ριος
 96ριος
 106ριος

Θεπερ

εἶπα
 εἶπα
 εἶπα